

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

11.12.2007

B6-0545/2007

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu,

ievērojot Reglamenta 103. panta 2. punktu,

iesniedza *Hanna Foltyn-Kubicka, Ryszard Czarnecki, Brian Crowley, Inese Vaidere, Ģirts Valdis Kristovskis, Roberts Zīle un Ewa Tomaszewska*

UEN grupas vārdā

par ES un Ķīnas cilvēktiesību dialogu

Eiropas Parlamenta rezolūcija par ES un Ķīnas cilvēktiesību dialogu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā kopīgo paziņojumu, ko pieņēma Desmitajā ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksmē, kura notika 2007. gada 28. novembrī Pekinā,
 - ņemot vērā Cilvēktiesību apakškomitejas 2007. gada 26. novembrī rīkoto atklāto uzklaušīšanu par cilvēktiesībām Ķīnā saistībā ar gatavošanos olimpiskajām spēlēm,
 - ņemot vērā ES un Ķīnas cilvēktiesību dialoga sarunu kārtas, kas notika 2007. gada 17. oktobrī Pekinā un 2007. gada 15. un 16. maijā Berlīnē,
 - ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 6. septembra rezolūciju par divpusēju sarunu un apspriešanās par cilvēktiesību jautājumiem ar trešām valstīm norisi,
 - ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 15. februāra rezolūciju par Ķīnas valdības un Dalailamas sūtņu dialogu,
 - ņemot vērā 2006. gada 7. septembra rezolūciju par ES un Ķīnas attiecībām, kā arī iepriekšējās rezolūcijas par Ķīnu,
 - ņemot vērā ANO olimpisko pamieru, ko 2007. gada 31. oktobrī pasludināja Ģenerālā asambleja (GA/10650), aicinot ANO dalībvalstis ievērot un veicināt mieru gaidāmo Olimpisko spēļu laikā,
 - ņemot vērā Reglamenta 103. panta 2. punktu,
- A. tā kā ikvienu lēmumu par cilvēktiesību dialoga uzsākšanu pieņem, pamatojoties uz zināmiem Padomes pieņemtiem kritērijiem, īpaši ņemot vērā ES būtiskākās bažas par stāvokli cilvēktiesību jomā attiecīgajā valstī, patiesu attiecīgās valsts varas iestāžu apņemšanos saistībā ar šādu dialogu uzlabot stāvokli cilvēktiesību jomā, kā arī cilvēktiesību dialoga iespējamo pozitīvo ietekmi uz minēto stāvokli;
- B. tā kā 2008. gada Pekinas Olimpiskajām spēlēm jāklūst par vēsturisku iespēju uzlabot stāvokli cilvēktiesību jomā Ķīnā;
- C. ņemot vērā Starptautiskās olimpiskās komitejas lēmumu 2008. gada Olimpiskās spēles rīkot Pekinā un Ķīnas valdības starptautiskās saistības, kas paustas dokumentā “Pekinas solījumi”, kurā izklāstīti galvenie veidi, kā uzlabot stāvokli cilvēktiesību jomā Ķīnā, paplašinot neatkarīgu civilo telpu un piekļuvi informācijai, atbalstu vietējām reformām un darbībām, kā arī uzraugot cilvēktiesību jomā sasniegto progresu;

- D. paužot nožēlu, ka Ķīnas valdība, neraugoties uz atkārtotiem paziņojumiem par nodomu ratificēt Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, vēl joprojām to nav izdarījusi;
- E. tā kā ES un Ķīnas stratēģiskā partnerība ir ļoti nozīmīga ES un Ķīnas attiecībām un tā kā patiesai stratēģiskai partnerībai jābalstās uz kopīgām vērtībām, bet ES un Ķīnas tirdzniecības un ekonomiskās attiecības ir aizēnojušas demokrātisko reformu, cilvēktiesību ievērošanas un tiesiskuma jautājumus;
- F. tā kā ES un Ķīnas attiecību pamatā papildus demokrātiskām vērtībām jābūt arī uzticamībai, stabilitātei un atbildībai;
- G. tā kā Ķīna 2004. gada martā savā Konstitūcijā iekļāva noteikumu par to, ka valsts ievēro un nodrošina cilvēktiesības; tā kā Ķīna ir parakstījusi, bet nav ratificējusi Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām;
- H. tā kā Ķīnas solījums uzlabot stāvokli cilvēktiesību jomā un it īpaši plašsaziņas līdzekļu brīvību bija viens no pamatnosacījumiem Starptautiskās olimpiskās komitejas lēmumam 2008. gada Olimpiskās spēles rīkot Pekinā;
- I. tā kā arvien tiek saņemti uztraucoši ziņojumi par cilvēku, it īpaši žurnālistu, cilvēktiesību aktīvistu un reliģisko minoritāšu un mazākumtautību pārstāvju, apcietināšanu politisko uzskatu dēļ, iespējamu spīdzināšanu, plašu piespiedu darba izmantošanu, biežu nāvessoda piemērošanu, kā arī reliģiskās pārliecības un vārda un plašsaziņas līdzekļu, tostarp *Internet* tīkla, brīvības sistemātisku ierobežošanu;
- J. tā kā *Internet* tīkla portāli „Google”, „Yahoo” un daudzi citi portāli, kuru skaits aizvien pieaug, ir pakļauti Ķīnas varas iestāžu noteiktajiem ierobežojumiem, liedzot piekļuvi tīmekļa vietnēm, kurās ir pausta kritika un tādi vārdi kā „Taivāna”, „neatkarība”, „Tibeta” un „Tjaņmeņa”;
- K. tā kā pēdējo mēnešu laikā vairākiem kiberdisidentiem, tai skaitā Eiropas Parlamenta A. Saharova prēmijas kandidātiem *Zeng Jinyan* un *Hu Jia*, tika piespriests ieslodzījums vai „mājas arests”;
- L. tā kā Ķīna „Reportieru bez robežām” sagatavotajā piektajā ikgadējā pasaules preses brīvības sarakstā starp 168 valstīm ierindojas 163. vietā, noslīdot no 159. vietas 2005. gadā; tā kā Ķīna ar 31 ieslodzītu žurnālistu 2006. gadā ieņem vadošo lomu pasaulē to žurnālistu skaita ziņā, kuri ieslodzīti cietumā astoto gadu pēc kārtas;
- M. tā kā stingrās kontroles dēļ, kuru Ķīna valdības īsteno attiecībā uz informāciju par Tibetas reģionu un piekļuvi tam, ir grūti precīzi noteikt cilvēktiesību pārkāpumu apmēru,

ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksme

1. pauž vilšanos par to, ka ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksmes darba kārtībā cilvēktiesību jautājumiem nebija ierādīta svarīgāka vieta, lai cilvēktiesību problēmām piešķirtu lielāku politisko nozīmi, kā arī par to, ka ES neizmantoja iespēju saistībā ar Olimpiskajām spēlēm risināt nopietnas cilvēktiesību problēmas Ķīnā;

2. tajā pašā laikā aicina uz lielāku konsekvenci un saskaņotību cilvēktiesību, tirdzniecības un drošības jomā; tāpēc mudina ES nodrošināt, ka tās tirdzniecības attiecības ar Ķīnu ir atkarīgas no Ķīnas reformām cilvēktiesību jomā, un šajā saistībā aicina Padomi vispusīgi izvērtēt stāvokli šajā jomā, pirms tā pabeidz darbu pie jebkāda jauna partnerības un sadarbības pamatnolīguma;
3. uzstāj, lai ES saglabā ieroču embargo Ķīnai, kamēr nav panākts būtisks progress cilvēktiesību jautājumos; atgādina ES dalībvalstīm, ka viens no kritērijiem, kas noteikti ES Rīcības kodeksā par ieroču eksportu, ir cilvēktiesību ievērošana valstī, kura ir šāda eksporta galamērķis;

Stāvoklis cilvēktiesību jomā Ķīnā saistībā ar gatavošanos 2008. gada Pekinas Olimpiskajām spēlēm

4. uzsver, ka Ķīnas valdībai ir jāpilda solījumi par stāvokļa uzlabošanu cilvēktiesību jomā, jo tas ir viens no priekšnoteikumiem sekmīgām Olimpiskajām spēlēm — pasākumam, kurš ir slavinājums mieram, kultūras, rasu un reliģiskajai daudzveidībai un sportam —, kā arī lai nodrošinātu, ka šīs Olimpiskās spēles ir ilgtermiņa pamats lielākai pārredzamībai;
5. uzskata, ka, gatavojoties Pekinas Olimpiskajām spēlēm, vairāk uzmanības ir jāpievērš cilvēktiesību apsvērumiem; atkārtoti uzsver, ka ir jāievēro vispārējie ētikas pamatprincipi un jāveicina miermīlīga sabiedrība, kurai rūpētu cilvēka cieņas aizsardzība, kā tas noteikts Olimpiskās hartas 1. un 2. pantā;
6. uzsver ES pienākumu rīkoties „vienbalsīgi” un sadarboties ar dalībvalstu olimpiskajām komitejām un Olimpisko spēļu sponsoriem no ES, lai veidotu pamatu atbildīgai rīcībai, gatavojoties Olimpiskajām spēlēm, to norises laikā un pēc spēļu noslēgšanas;
7. pauž lielas bažas par to, ka pēdējā laikā ir pieaudzis ar Olimpiskajām spēlēm saistītas politiskās vajāšanas gadījumu skaits — nometnēs vai psihiatriskajās slimnīcās ieslodzīti vai mājas arestam pakļauti cilvēktiesību aizstāvji, žurnālisti, juristi, lūgumrakstu iesniedzēji, pilsoniskās sabiedrības aktīvisti, *Falun Gong* kustības locekļi —, un aicina Ķīnas varas iestādes pārtraukt šos cilvēktiesību pārkāpumus;
8. aicina Ķīnas varas iestādes veikt konkrētus pasākumus, lai nodrošinātu vārda brīvību un preses brīvību gan Ķīnas, gan ārvalstu žurnālistiem; pauž īpašas bažas par jaunās regulas neīstenošanu, kas attiecas uz starptautisko žurnālistu darbību Ķīnā, un mudina Ķīnas varas iestādes nekavējoties pārtraukt cenzēt un bloķēt tūkstošiem ārvalstu ziņu un informatīvo tīmekļa vietņu; pieprasa atbrīvot visus žurnālistus, interneta resursu lietotājus un kiberdisidentus, kuri Ķīnā atrodas ieslodzījumā par to, ka izmantojuši savas tiesības uz informāciju;
9. aicina Starptautisko Olimpisko komiteju uzraudzīt, lai Ķīna tiesām pildītu savus solījumus attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvības nodrošināšanu, un nekavējoties nākt klajā ar politisku ziņojumu par situāciju Ķīnā;
10. uzstāj, ka Ķīnai jāievēro saistības un pienākumi, ko tā uzņēmusies kā Olimpisko spēļu

rīkotājvalsts, tostarp nodrošinot, lai līgums, kuru rīkotājvalsts slēgusi ar Starptautisko Olimpisko komiteju („*host city contract*”), būtu publiski pieejams;

11. aicina Ķīnas varas iestādes nepārkāpt likumīgās darba tiesības attiecībā uz aptuveni miljonu iebrāukušo strādnieku, kas Pekinā iesaistīti būvdarbos, kuri ir tieši vai netieši saistīti ar gatavošanos 2008. gada Olimpiskajām spēlēm;
12. aicina Ķīnas varas iestādes pārtraukt ar pamattiesībām uz mājokli saistītos pārkāpumus, Pekinā nojaucot dzīvojamus rajonus un piespiedu kārtā pārvietojot šo rajonu iedzīvotājus, lai veiktu 2008. gada Olimpiskajām spēlēm paredzēto objektu un infrastruktūras izbūvi;
13. nosoda pēc cilvēktiesību aizsardzības organizācijas *Human Rights Watch* saņemtās informācijas 12. septembrī notikušo divu „Agence France-Presse” reportieru apcietināšanu, kas norāda uz to, ka 2007. gada janvārī ieviestos atvieglotos noteikumus, kas ārvalstu žurnālistiem nodrošina pārvietošanās un intervēšanas brīvību, piemēro nekonsekventi; atzīmē, ka *BBC World Service* reportierim *Dan Griffiths* un septiņiem citiem ārvalstu žurnālistiem aizliedza apmeklēt noteiktas vietas un viņus reģistrēja vietējos policijas iecirkņos;
14. prasa Ķīnas žurnālistiem nodrošināt tādu pašus nosacījumus informācijas ieguvei un viedokļa izteikšanai ka viņu ārvalstu kolēģiem;
15. pauž nosodījumu par „melno sarakstu”, kurā iekļautas 42 aizliegto personu kategorijas, piemēram, Dalailama un viņa domubiedri, žurnālisti un cilvēktiesību aktīvisti, kam būs liegts apmeklēt Ķīnu Olimpisko spēļu laikā;
16. mudina Komisiju, Padomi un dalībvalstis īpaši izvirzīt apspriešanai gadījumus saistībā ar šiem cilvēktiesību aizstāvjiem: *Hu Jia* un *Zeng Jinyan*, kas 2007. gadā nominēti Eiropas Parlamenta A. Saharova prēmijai par domas brīvību; *Niu Jinping*, *Zhang Lianying*, *Cao Dong*, *Chen Guangcheng*, *Li Heping*, *Guo Feixiong*, *Lu Gengsong*, *Yang Chunlin*, *Gao Zhisheng* un *Gong Haoming*;
17. pauž nožēlu, ka nav sasniegti būtiski panākumi attiecībā uz politisko ieslodzīto atbrīvošanu, kuri nonākuši ieslodzījumā par dalību demonstrācijās Tjananmeņas laukumā, un tāpat pauž nožēlu, ka Ķīnas varas iestādes turpina ignorēt aicinājumus veikt pilnīgu un objektīvu izmeklēšanu par 1989. gada notikumiem; aicina Ķīnas varas iestādes oficiāli pārskatīt Tjananmeņas laukumā notikušo incidentu;
18. aicina Ķīnu nodrošināt, lai tās drošības palīgiekārtas neizmantotu pret aktīvistiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem;
19. aicina Komisiju, Padomi un starptautisko sabiedrību pievērst īpašu uzmanību cilvēktiesību situācijai un to uzraudzīt Olimpisko spēļu sagatavošanas un norises laikā un pēc tam;
20. aicina Ķīnas varas iestādes veikt reformas nepārredzamajā valsts noslēpumu sistēmā, kas ļauj pārkāpt tiesības uz vārda brīvību un informācijas pieejamību un apdraud labas pārvaldes un tiesiskuma principus;

21. mudina Ķīnu ratificēt Starptautiskā Darba organizācijas (ILO) konvencijas Nr. 29 un 105 par piespiedu un obligātā darba izskaušanu; aicina Ķīnu par katru eksportēto ražojumu sniegt rakstisku apliecinājumu, ka tas nav ražots Laogai darba nometnē, un, ja tā šādu apliecinājumu nevar sniegt, uzstāj, lai Komisija aizliegto šo ražojumu importu ES;
22. pauž dziļas bažas par Ķīnas Tautas Republikā notiekošo vārda brīvības un brīvas Interneta piekļuves tiesību apspiešanu; atkārtoti prasa Pekinai atturēties no vārda brīvības aizstāvju iebiedēšanas, aizskaršanas vai apcietināšanas, vienalga, vai tas attiecas uz žurnālistiem vai cilvēktiesību aktivistiem, un no informācijas slēpšanas, slēdzot piekļuvi tīmekļa vietnēm, kas neatbilst valsts cenzūras prasībām; tādēļ nosoda Ķīnas Nacionālā tautas kongresa pieņemto Interneta cenzūras likumu un Interneta cenzūras sistēmu esamību, kas plašākai sabiedrībai pazīstamas ar nosaukumu „Lielais Ķīnas ugunsgrāvis”;
23. prasa lielākajiem Interneta uzņēmumiem „Yahoo” un „Google”, kas tieši un netieši ir pakļāvušiem Ķīnas valdības cenzūras prasībām, atcelt informācijas izplatīšanas ierobežojumus Ķīnā;
24. prasa Starptautiskajai Olimpiskajai komitejai (SOK) paust viedokli par cilvēktiesību situāciju Ķīnā, jo tas bija galvenais apsvērums, kāpēc SOK nolēma rīkot 2008. gada Olimpiskās spēles rīkot Pekinā;
25. uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu, kandidātvalstu un pievienošanās sarunvalstu valdībām un parlamentiem, Ķīnas Tautas Republikas valdībai, Ķīnas Tautas Republikas Nacionālajam tautas kongresam un Starptautiskajai Olimpiskajai komitejai.